

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben úzv. Kirchner-nő felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legjutányosabban számítatik. — Bélyegdij minden beiktatásért 30 kr. — A nyilatkoztatásban egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pontosan délig beküldeni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi április 23-án.

17. szám.

Délvidéki sziniszövetkezet.

Versecz, 1893. április 23-án.

Mindazok előtt, — kik a délvidéki magyarság, s a hazafiasan érző és gondolkodó polgárságnak a társadalmi téren pár év óta kifejtett működését figyelemmel kísérik — igaz örömet fog okozni az a hír, hogy Lugos, Pancsova, Versecz és Fehértemplom szövetkezik egymással arra nézve, hogy a nálunk elárvult magyar színészet tekintélyét helyre állítsa, s ez eszközzel is hódítást tegyen a magyar kultúra.

Az utóbbi években valóban tarthatatlan állapotok uralkodtak már a magyar színészet ügyében, a délvidéken.

Négy öt társulat keresett fel bennünket egy esztendőben. Biz azok nagyon is gyengécske társulatok valának.

A magyar intelligencia, a hivatalnok elem szinte erejét meghaladó áldozatokat hozott s még is nem egyszer kellett pirulnia.

Közel egy évtized óta hányszor hangoztattuk a szövetkezés szükségességét lapunk hasábjain, de a szép terv csak most tudott életet ölteni magára, midőn tisztán és kizárólag a magyar színügyet gyámolító lugosi egyesület vette kezébe az ügyet, és saját tapasztalatai nyomán megismertetett bennünket a dolog csinja-binjával.

A mult esztendőben minden délvidéki nagyobb városhoz intézett a szövetkezésre felhívó átiratot, de — mint sajnos tapasztalta — csak Pancsova és Versecz városok méltatták figyelemre. Itt is, ott is a magyar nyelvterjesztő egyesületek vették kezükbe az ügyet, s a dolog öröndetes módon odáig fejlődött, hogy a mult vasárnap megszülemlt a három város sziniszövetkezete, melynek kötelékébe Fehértemplom is hihetőleg nem sokára végérvényesen fel fog vétetni.

A közös értekezlet a városháza nagy tanácstermében d. u. 4 órakor tartatott meg.

Jelen voltak: „a lugosi magyar szingyámolító egyesület” részéről Suttág Ferencz, kir. tan. ny. tanfelügyelő, dr. Dengi János, királyi tanfelügyelő, Knidkovszky Kornél, a „Süd-ungarn” szerkesztője; — a pancsovai Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület részéről: Zsidó Domonkos és Molnár József, egyleti titkárok; a fehértemplomi intelligencia küldötteiként: dr. Perjéssy Mihály, kir. törvényszéki bíró

és Dzsida Lajos városi főjegyző; — „Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete” részéről: dr. Seemayer Károly elnök, Weifert Károly, városi főjegyző, Perjéssy Lajos, főreáliskolai tanár, egyleti titkár, Braun Frigyes, egyleti pénztáros, Kuna Jenő, ügyvéd, egyleti ügyész, dr. Kormos Béla, kir. közjegyző, Kérészy Lajos, királyi aljársbíró, Haág Ferencz, ház- és földbirtokos, Mikler Gusztáv, kir. aljársbíró.

A tárgyalás megkezdése előtt dr. Dengi indítványára az értekezlet elnökül dr. Seemayer Károly és jegyzőjül Perjéssy Lajos választott meg egyhangulag.

Dr. Seemayer elfoglalván az elnöki széket meleg hangu beszédben üdvözlö a megjelenteket s az értekezletet megnyitja.

Dr. Dengi (Lugos) hosszabb beszédben fejtegeti a szövetkezés előnyeit ismerteti a lugosi szingyámolító egyesület működését, az ottani szini viszonyokat; — alapos és gyakorlati útmutatásokat, tanácsokat ad a jövőre nézve. Utánna Zsidó D. (Pancsova) ismertette a pancsovai viszonyokat, melyek öröndetes meglepetést keltettek, s később ki is tünt, hogy a szövetkezni kívánó városok közül Pancsova biztosít legnagyobb összeget.

Általánosságban a jelenlévők valamennyien a szövetkezet mellett nyilatkoztak így Suttág Ferencz, dr. Kormos Béla, Weifert Károly stb.

Fehértemplom ügye a tárgyalás befejezése után vétetett elő.

A részletes tárgyalás alapjául azon 9 kérdés vétetett fel, mely kérdőpontokat a lugosiak már előbb megküldték a szövetkezni kívánó városok kulturegyleteinek.

Mindhárom város kimondja, hogy hathétnél hosszabb időre terjedő sziniidényt nem óhajt, azt is csak úgy, hogy hetenként 4 bérlet előadás lenne — így összesen 24, melyhez legföllebb 3 bérletszünet és 3 jutalomjáték jöhetne még, de 30 előadásnál többet nem kellene adni, mert akkor már a kiesi és mindig egy és ugyanazon közönség kimerül.

A színház bevétele telt háznál Lugoson 172 frt.; Verseczen 180 frt.; Pancsován 250 frt.

A kiküldöttek és a versecziek véleménye szerint félig telt házra átlag lehet számítani, a midőn az egyes napi jövedelem a bérletet is beleértve 60–70 frtot tenne ki.

Mennyi bérletösszeget képes a város előleges aláírásokkal biztosítani?

24 előadásra biztosít:

Lugos . . .	1400 frt.
Pancsova . .	1728 „
Versecz . . .	1200 „

összesen 4328 frt.,

így egy-egy előadásra esnék Lugoson 58 frt., Pancsován 72 frt., Verseczen 50 frt.

Földszinti bemenet és karzat ez összegbe nincs bele számítva.

Közpénzbeli segélyt ad:

1. A lugosi magyar színügyet gyámolító egyesület . .	300 frtot
2. A pancsovai „Gromon Dezső egyesület”	200 „
3. Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete .	150 „
összesen .	650 frt.

A bérletösszegekkel 4328 és 650 frt., összesen 4978 frt.

A sziniévad következőkép osztatik fel:
Pancsova okt. 15-iktől decz. 1-ig
Lugos decz. 1-től jan. 15-ig
Versecz jan. 15-től febr. végéig.

A három város műigényére vonatkozólag egyöntetűek voltak a nyilatkozatok.

Mindhárom városban sok oly magyarul nem beszélő polgár lakik, kik a látványos operetteket ha nem értik is a szöveget — szívesen megnézik. Első sorban tehát a szerződötendő szintársulatnak — (nem csak kívánatos, hanem mégis követeltetik, hogy saját zenekara legyen) — az operettek előadására kell főszűlyt fektetnie. Ezután jönnének a népszínművek, vigjáték, bohózat stb.

Hogy az egyes városok anyagi segélyben részesitenék a sziniszövetkezetet, — arra nem igen mutatkozik nagy reménység. Talán csak Versecz t. h. j. f. város áldozatkész közönségétől lehet e tekintetben valamit várni, hiszen tudjuk azt, hogy a helybeli egyesületek közül többet subvenczió-nál. Pancsova városa 100 frttal segélyezi évenként a „Gromon egyesület”-et, Lugoson és Fehértemplomban e tekintetben aligha lehet segélyre kilátás.

A felvetett kérdőpontok megvitatása után Dzsida Lajos, fehértemplomi városi főjegyző, majd Dr. Perjéssy Mihály, kir. törvényszéki bíró ismertetik a fehértemplomi viszonyokat. Lelkes szavakkal üdvözlük a fehértemplomi intelligencia nevében az értekezlet tagjait.

Ők — mint hangsúlyozták — nem hivatalos küldöttekként jelentek meg, hiszen Fehértemplomban nincs oly kulturegyesület, mely meghívást kaphatott volna.

Eljöttek, mert a mozgalom híre városunkba is eljutott, mert az intelligencia tagjai közül számosan jelentették ki, hogy esatlakozni kívánnak. Ez idő szerint a legkisebb és legalacsonyabb számítás mellett is biztosítani tudnak 14 előadásra 700 — 800 forintot, de minden valószínűség szerint nagyobb lesz a bevétel. Kéri az értekezletet, hogy Fehértemplomot is vegyék be a szövetségbe.

Dr. Dengi János azon észrevétele után, hogy a Fehértemplommal való szövetség csak akkor volna keresztül vihető, ha ott is lenne valamely erkölcsi testület, mely a garanciát elválná — a fehértemplomiak 14 napi határidőt kérnek, melyen belül utat, módot fognak keresni. — (talán a „Társaskör“ bevonásával) — hogy e kívánalomnak is eleget tehessenek.

E föltétellel az értekezlet elvileg a legnagyobb örömmel egyezik bele a fehértemplomiakkal való szövetségbe, kiknek a további tárgyalásokat a lugosi szünügygyámoló egyesülettel kell folytatni.

A részletes vita befejezése után dr. Seemayer Károly elnök lelkes eljenzések közt mondja ki határozatilag a „délvidéki szini szövetség“ megalakulását, s a már előbb megbeszéltek alapján felkéri a lugosi magyar szünügygyámoló egyesületet, hogy a pályázatot a megállapított feltételek mellett írja ki. A színházigazgatók kérvényeit és ajánlatait véleményadás végett a központi bizottsághoz küldje fel s midőn az ajánlatok onnan visszaérkeznek, hívja meg ismét közös értekezletre a szövetség városok képviselőit, kik a társulatot megválaszadják s a többi teendőket és részleteket együttesen megvitatassák.

Kimondja az értekezlet azt is, hogy a bérletgyűjtést azonnal meg kell kezdeni.

Kérvényt fog intézni a szövetség a magas kormányhoz is, hogy a szövetséget erkölcsileg és anyagilag gyámolítani kegyeskedjék.

A három, illetőleg négy exponált város hazafias intelligenciájának ezen tömörülése és szövetezése nagy lelkesedést keltett nem csak városunkban, hanem környékünkön is.

Ha a terv sikerül, ha a feltételeket és ígéreteket be tudjuk tartani, a magyar szünügy a különféle nemzetiségek által lakott városokban szép jövőnek néz elébe.

Felesleges hangsúlyoznunk, mily erkölcsi siker lesz az!

Nem magyar ajkú polgártársaink is felfogják keresni a magyar múzsa hajlékait, ha látják, ha tapasztalják, hogy ott igazi művészetet találnak.

Felbredtünk végre, valahára. Kezdünk összetartani, s gyengeségünk érzetében egymással kezni fogni.

A délvidéki városok hazafias polgárságának ezen akciója ellen vajjon lehet-e valakinek kifogása?!

Hogy azonban a szép terv dugába ne düljön a munkából, az áldozatkészségből lelkesülten ki kell vennie mindenkinek a maga részét.

Akkor az öntudatra ébredt délvidéki magyarság nem csak ez ügyben, de más irányban is jobban érvényesítheti befolyását!

Perjéssy Lajos.

Napi hírek.

Karsztenfeli Pacor Kálmán altábornagy ő nagyméltósága a szegedi II. honvédkerület parancsnoka segédtisztjével Kretz századossal a múlt pénteken este Szegedről a helyben állomásozó honvédszázalaj megszemlélése céljából városunkba érkezett, s a szombati nap folyamán az idősebb honvédegyesület, valamint a most bevonulva lévő újonczokat megvizsgálta.

Seemayer János, városunk polgármestere a múlt napokban több hivatalos ügy elintézésének gyorsítása ügyében a fővárosban járt, s azon öröndetes tudósítást hozta, hogy a főreáliskola állami kezelésbe leendő átvétele már megnyerte a királyi szentesítést, s hogy a részletes építési tervek is le fognak érkezni pár nap múlva, a midőn az építés megkezdésének mi sem fog útjában állani.

Esküvő. Weifert Karoly, városunk tetségs főjegyzője holnap hetfőn fogja Fehértemplomban oltarhoz vezetni Lang Antónia k. a. Aldás és szerencse kísérjék a szép frigyet!

Közsegi főreáliskolánk rendes évi értekezési vizsgálataihoz a vallás- és közoktatásügyi miniszterium Lőczy Lajos okleveles mérnököt, a budapesti tudomány egyetemén az összehasonlító földrajz a Jozsef-műegyetemen a geologia nyilvános rendes tanárát küldte ki kormányképviselőül.

Gróf Bissingen Nándor. † A délvidéki főurak egyik legelőkelőbbike: id. gróf Bissingen Nippenburg Nándor nagybirtokos, Jamban (Krassó-Szörény megye) 70 éves korában elhunyt. Halálának híre bizonyára a legszélesebb körökben kelt izlést, mely részvétet, mert gróf Bissingent ismerték és tisztelték az egész délvidéken. A gróf a telet Meranban töltötte. Jakabffy Imre krassó-szörényi főispán társaságban és egy hónap előtt Grácba utazott, hol leányát látogatta meg. A múlt héten visszatért allandó lakhelyére, Jamba; az uton rosszul lett és mire hazaérkezett, állapota aggasztóvá vált és le nem tudott szállni a vonatról. Id. Bissingen Nándor gróf asztmában szenvedett már évek óta és a telet rendszeren külföldi üdülő helyeken töltötte.

Előléptetések. Magyar kir. posta- és távirtdahivatalunknál a múlt napokban történt tomeseg kinevezéseknél előléptettek: Jachmann Gyula, főtiszt, posta- és távirtda-felügyelővé nevezetett ki. Mohaupt Lajos, Czigának Dezső, Szűts Imre posta- és távirtda-segéd-tisztek 100 fittal több fizetést nyertek. Ezzel összeköttetésben felemeljük azt is, hogy Vasváry Antal, volt verseczi, jelenleg pancsovai posta- és távirtda-főnök szintén felügyelővé nevezetett ki. A derék hivatalnokok fogadják előléptetésükhöz őszinte gratulációkat!

Witzlingr Károly százados a helyben állomásozó mentelep-osztály parancsnoka a vidéken lévő kincstári mén-állomásokon megtartandó szemlék céljából több időre elutazott s helyette a katonai állomás és a mentelep-osztály parancsnokságát ideiglenesen Medveczky Ákos hadnagy vette át.

Magyar kir. honvédtisztjeink közül az újonnan megjelent elmezési utasítás attanulmányozása céljából Papp Ferencz főhadnagy és Weitner Gyula hadnagy 18 napra Temesvárra bevezényeltettek.

Jegyzőválasztás. A mramoráki jegyzői állásra f. hó 18-án megjött szavazás alkalmával Pintér Sándor választott meg nagy szavazattöbbséggel. Nevezett mint a jegyzői kar egyik legszorgalmasabb és legtehetségesebb tagja melán érdemelte ki a lakosság bizalmát, s a község is gratulálhat magának új jegyzőjéhez!

Halálozás. Özevgy Blum Józsefné született Hausteín Katalin, élete 65-ik évében

f. hó 17-én elhunyt. Az általános tiszteletben részesült nő a lakosság nagy részvéte mellett kísértetett ki a mult szerdán végső nyughelyére. — Néhai Verzar József, volt verseczi közigyző 24 éves jogasz fia pedig a mult vasárnap hunyt el hosszas szenvedés után Fehértemplomban. Béke poraikra!

A lugosi, pancsovai és fehértemplomi vendégek tiszteletére kedélyes társasvacsora rendeztetett a mult vasárnap a régi jó hírnevű Milleker szálloda első emeleti külön helyiségében. Mint már az ily alkalmakkor el sem maradhat a szivélyes tosztokban nem volt hiány! Dr. Seemayer, Kunas, Suttág, Zsidó, Dr. Dengi, dr. Kormos stb. szellemesen szellemesebb felköszöntőkben emlékeztek meg a szini szövetkezet megalapítása ügyében érdemeket szerzett egyénekről.

Versecz-lugosi vasút. Nagy-Zsám község képviselőtestülete tegnapi gyűlésében hosszabb vita után nagy többséggel elhatározta, hogy a község 50,000 frt. tőkével vesz részt abban a vasúti építkezésben, mely Verseczet Lugossal Nagy-Zsámon keresztül összeköti. E vasúti építkezésben tudvalevőleg Stojanovits György bárónak van engedélye és most már a legnagyobb valószínűség szerint kivihető is lesz e Délmagyarországra oly fontos közlekedési pálya, annál is inkább, mert a többi községek is, melyeket a pálya érinteni fog, bizonyára szintén hozzá fognak járulni kisebb nagyobb összegekkel. A nagyszámúakat az a nemes cél vezette ezen áldozatkészségnél, hogy törekvő és szorgalmas községüket közelebb hozzák a városokhoz, hogy így eddig is már virágzásnak indult kereskedelmük és terményüzletük nagyobb felendülést nyerjen.

Cziuk Szultána k. a. a bécsi conservatorium tehetségs verseczi növendéke f. hó 26-án Resz tanár hangversenyén fog közreműködni, s legközelebb hangverseny körutat tesz délmagyarországon.

Törvényhatósági közgyűlés. Az e hónap rendszer városi közgyűlés f. hó 29-én szombaton fog megtartatni.

Magyar nyelvterjesztő egyletünk könyvtárából naponként d. e. 10 órakor lehet könyveket kikölcsönözni a főreáliskola tanári szobájában.

A verseczi iparosok a mult vasárnap délutánra egy általános értekezletet hívtak össze a „Szőlővenyige“-hez címzett vendéglő nagy termébe azon célból, hogy az ipartestület azon határozatát, melylyel Berczy pénzügyigazgatónak a harmadosztályú kereseti adó kivetése tárgyában tett ismeretes átiratát elvetette — közösen megvitassák. Az értekezleten Veronits József nyomdász német, majd pedig Popovits M. szerb nyelven ajánlotta, hogy a pénzügyigazgató átiratát figyelem kívül hagyják és érvessék Million Methud szerkesztő a pénzügyigazgató ajánlata mellett szállalt fel és indítványozza, hogy a kért klaszifikálás eszköz-lésére s az ipartestület mellé minden iparágból válasszanak egy megbízható képviselőt, kik a benyújtandó tervezetet elkészíték. Pro és contra többen szólottak a tárgyhöz, s a körülbelül 10 tagból álló iparos gyülekezet végtére is elfogadta azon indítványt, hogy a pénzügyigazgató ajánlata elvették.

Falb kritikusnak jelzett napja, a mult vasárnap mosolygó napsugárral köszöntött be, egyike volt a legkelembesebb tavaszi napoknak. A napfogyatkozást több helyen szemlélték, a főreáliskola udvarán többféle apparatus volt felállítva. A tuneményt e helyen igen jól lehetett látni. Kezdődött 4 óra 58 perczkor és végződött 5 óra 50 perczkor. A szép tavaszi napot — fityyét hányván Falb jóslatainak — a közönség fel is használta kirándulásokra.

Tanitógyületi gyűlés. A „Délmagyarországi Tanitógyület“ verseczi fiókja ez idei tavaszi gyűlését f. hó 19-én Kudriczon tartotta meg. Milleker Bódog főnök a megjelenteket üdvözölve és a gyűlést megnyitván, a figyelmet azon körülményre hívta fel, hogy a nevezett gyűlet ezen alkalommal fennállásának első negyedszázadat fejezi be. Előadó négy volt, a következő rendben: Breduran Miklós talpraesett emlékbeszédet tartott a fiókegylet jubileuma alkalmából; Milleker Bódog magyar felolvasásban a fiókegylet keletkezését és első éveit eszeltte; Besser László német felolvasást tartott a gazdaságtanból, és végre Wätz Ferencz a tanitógyűlések szükségességéről értekezett német nyelvben. A fiókegyletnek van jelenleg 44 tagja, mult évi bevétele 97 frt. 81 kr. kiadása 45 frt. 67 kr., és vagyona 52 frt. 14 kr. rugott. A gyűlés után a nagy vendéglőben közös ebéd volt, melyen a tosztok természetesen nem hiányoztak, melyek azonban a jelen alkalommal

toöbbnyire a főkegyeleti jubileumra vonatkoztak. A főkegyelet alapító gyűlése 1868. július 16-án volt; azóta 47 gyűlésen 37 előadó 81 előadást tartott. A főnöki tisztséget viselték: 1868—1870: Glanz F. J., 1870—1875: Kohlbauer J., 1875-től 1877-ig: Zircher József, 1877: Benisch János, 1878—1879: Böck János, 1879—1880: Heszler Péter, 1880—1882: Boiger Károly, 1882—1889: Waldherr József és 1889 óta: Milleker Bódog.

Temes-begavölgyi vízszabályozás. A magas kormányának tudvalevőleg az a szándéka, hogy az 1882. évi 26. törvényzikket akként módosítsa, hogy az évek előtt szerkesztett le- számolási művelet elvetése mellett az előbbeni évekből származó s a régi kulcs szerint kivett hátralékok elnézés nélkül behajtassanak. Ez ellenében azon területek, melyek az ártér- fejlesztés folytán csak utólag vétettek fel az ár- térbe, visszahatólag csak 5 évre holdja után 1 frt. 30 krral volnának megterhelendők. Így tehát ezen intézkedés által a terhek igazságtal- an megosztása provokálhatnák, mert attól, ki a társulat alakulása idején árterületének nagy- ságát lelkiismeretesen bevallotta, az előirt ösz- szeg az utolsó krajczárig irgalmatlanul behajta- tik míg ellenben azon urak, kik elő- vigyázottabbak voltak, és árterületüknek csak egy részét, — természetesen nem a nagyobbik részét vallották be, öt évi fizetéssel kegye- sen megszabadulnak a további teherrel. Hogy ily eljárás igen sok érdekeltet nem csak nyug- talanít, hanem teljesen tönkre tesz, azt mindenki belátja, ha megtudja, hogy egyes érdekelték 10.000 forintot meghaladó hátralékkal fognak szerepelni, ezek között oly községek, melyek ezen adóságot nem 4 év alatt, mint tervezték, hanem 40 év alatt sem lesznek képesek fizetni. Versecz város közönsége azért indítatva érezte magát actióba lépni s a törvénynek em- litett módosítása ellen állást foglalni, miért is az összes érdekelteteket értekezletre hívta össze, mely f. hó 20-án a városháza üléstermében meg is tartott és melyen közel 200 érdekelt vett részt. Ezen értekezleten részben keményen kifakadtak a kilátásba helyezett intézkedés és fő- kép azon nagybirtokosok ellen, kik a magas kormányt ily irányú intézkedés megtételére reabírni akarják, miért is elhatározották, hogy egy közös kérvényben a czélba vett intéz- kedés következményeire a magas kormány figyelmeztetessék, mely kérvény egy nagy ki- küldöttség által a miniszter úrnak atnyújtandó. Együttal a további lépések megtétele végett végrehajtó bizottság küldetett ki, melynek el- nökévé, miután S e e m a y e r polgarmester az ebbeli megbízást megköszönte, F e h é r Sándor, nagybirtokos, jegyzőjévé pedig R a n k o v i t s Gyula választották meg. Egy érdekelt.

Ajánlás. Egy a csakovai földművesiskol- tál igen jó sikerrel végzett fiatal ember, ki többi éveiben a katonaságot is kiszolgálta — magyarul, németül tökéletesen beszél és ír, — a román és szerb nyelvet is érti, szerény és szolid maga- viseletű, igen szerény feltételek mellett alkalma- zást keres valamely délvideki uradalomban vagy gazdaságban. Bővebb értesítéssel e lapok szer- kesztője szolgál.

A felekezeti anyakönyvvezetők a délvideken. Hivatalos kimutatás szerint az anyakönyvvezető hivatalok száma felekezetek szerint a délvideken a következő: Temes megyében. Temesvárott és Verseczen: 58 rom.-kath., 23 gör.-kath., 184 gör.-keleti, 8 lutheránus, 4 reform., 6 zsidó; Torontál megyében 83 rom.-kath., 5 gör.-kath., 119 gör.-kel., 11 lutheránus, 6 reform. és 6 zsidó; Krassó-Szörény varmegyében 33 rom.-kath., 34 gör.-kath., 285 gör.-kel., 5 lutheránus, 3 refor- mátus és 5 zsidó. A lakosság számához képest Krassó-Szörény varmegyében aránytalanul nagy- obb az anyakönyvvezetők száma, mint Temes- ben és Torontálban. Ennek az aránytalan- ságnak oka abban van, hogy az onálló lelkeszi hivatalok felállítása nem a népesség arányában történik.

A deliblati telepítések. Már jelentettük, hogy a földművelésügyi magy. kir. miniszter Pálffy Elemér orsz. képviselőt a deliblati kincs- tári homokpusztán tervezett telepítések és szőlő- ültetések végrehajtására kormánybiztosnak ne- vezte ki. A kormánybiztos mellé beosztott báró Fiáth pancsovai állami jóságigazgató- sági titkar, Mátyás peliblati foerdész, egy mérnök, egy borászati vandortanító és egy ír- nok. A kormány a homokpusztán két község telepítését tervezi. Még a folyó év tavaszán meg akarják kezdeni a szőlőültetést Fehértemplom város mellett 1500, és Kubin mellett 400 holdnyi területen. Venni szándékoznak 20 kataszt. holdnyi területet vehetnek holdanként 5 frtjával a kö- vetkező kötelezettségek mellett: a vételár tíz

százaléka azonnal, a hátralék nyolcz év alatt lefizetendő; 20 holdnál nagyobb területet senki sem kap; a megvásárolt területet egy harmad- része szőlőkarok termelése czéljából akáczfával ültetendő be; a szőlőültetés legkésőbb 12 év alatt befejezendő. A szőlővesszőket az állam 5 frtjával adja ezrenként.

Az orsovai magyar közművelődési egyesü- lete e hó első felében tartotta meg rendes évi köz- gyűlését. A titkári jelentés szerint ezen egye- sületnek 2 disztagja, 4 örökös, 24 rendes és 71 partoló tagja van. Az egyesület a tagoknak csekély száma mellett két óvodát tart fenn áll- mi segélyvel s a helybeli egyetlek támogatá- sával. — Az egyesület összes bevételei 4586 forint, kiadások közművelődési czélokra 2061 frt., pénztári álladék 2525 frt. Az orsovai magyar közművelődési egyesület alaptörvényének gyara- pitásához következők járultak: Waszilevits J. szerb konsul 500 forint, az aldunai Vaskapu- szabályozási m. kir. művezetőségi személyzet 108 frt., a katolikus segélyző nőegylet 185 frt., a jótékony nőegylet 181 frt., a gyermekkert ré- szére rendezett mulatságnak tiszta jövedelme 103 frt., az orsovai új takarékpénztár 25 forint. A közgyűlés a volt tisztikart újra megválasz- totta. A választmányba pedig megválasztottak a következők: Balas Pál, Boleszny A., Baum- garten Emil, Bélay József, Homoky F., Nádas G., Pély István, Pongrácz Imre, Szörényi A. A magyar nyelvben jó előmenetelt tanusító ta- nulók és növendékek az orsovai magyar közmű- velődési egyesület által megjutalmaztatnak. Ezekből látható, hogy ezen egyesület kézzel- fogható sikerrel működik és feladatának dere- kasan megfelel.

A selyemtenyésztés Temes megyében. Bez- erédj Pal miniszteri meghatalmazottnak a selyem- tenyésztés 1892. évi állapotáról a földművelésügyi miniszterhez tett jelentése szerint Temes varmegye területén a múlt évben 187 községben foglalkoztak selyemtenyésztéssel. A termelő családok száma 9709; összesen termeltetett 125.288 kiló selyemgubó mely- ért 112.759 frt. beváltási ár fizetett k. Krassó- Szörény megye területén 242 községben 62.261 frt. értékű selyemgubó, Torontálban 203 községben 121.026 frt. értékű selyemgubó termeltetett. — 1880-tól 1892-ig termeltetett: Temesben 895.860 frt., Torontálban 996.700 frt., Krassó-Szörényben 347.162 frt. értékű selyemgubó.

A budapesti általános munkás- és betegse- gylőző egyesület verseczi fiókja ma vasárnap d. u. 2 órakor az egyleti helyiségben ülést tart, melyre a tagok ezennel meghívafnak.

Römes gyilkosság történt a kubini határ- ban. Andrezku Ruzsalint egy fejszével tel- jesen összevagdosta a kocsisa, Dája Luka. A römes eset részletei a következők. Andrezku Ruzsalint nem szerette a felesége. Örökös volt a perpatvar közöttük, s az asszony végre szer- tető után nézett és viszonyt is folytatott Dája Luka nevű kocsisával, és elakarta férjét láb alá tenni. Megmérgezett levest adott neki enni, a férj sokáig beteg volt utána, de nem akarta hinni a nejről terjesztett rémhíreket. Erre az asszony egy kuruzslót fogadott fel, de annak sem sikerült a férjet koporsóba tenni. Végre a bűnös asszony rábeszélte kocsis szeretőjét, hogy verje agyon a férjét Dája egy súlyos fejszé- vel összevagdaltá folismerhetlenségig aldozatát.

Virágkedvelőink és gazdáink figyelmét ezen- nel felhívjuk Szávostt Alphons (Budapest, V. Arany Janos utca 11) régi magkereskedő- czég árjegyzőjeire, melyekből a harmadik, — melyben leginkább a gazdasági növények mag- vai vannak felsorolva — a múlt napokban kül- detett szét Nevezett czég megkeresésre azonnal és bérmentve küld árjegyzéket.

Az E. M. K. E. szolnok-dobokavarmegyei és Deés városi választmánya a következő átiratot intézte magyar nyelvterjesztő egyesületünkhöz: Magyarország egyik legelső kulturszövetkezete az emke folyó évi rendes közgyűlést ez év tavaszán, május hó 28-án Deésben fogja megtartani. Az emberiség története századokról századokra az uralkodó esz- mék mindent átalakító feltétlen befolyása állott, ennek jellegét viseli magán. A jelen század is, melyben a népfajok tömör- ítése és a nemzeti államok megalakítása képezi az irány- adó eszmét, nem lehet hűtlen az idők kérielhetetlen tör- vényeihez, parancsolóan követeli jogát, intve bennünket és útastást adva, hogy miképp övjük meg és szervezzük nem- zetünket, haesak legelőve nem akarunk elenyészni a köz- tünk és körülünk élő idegen nemzetiségek és népek nagy tengerében. Ezen eszmék megvalósítá-ára törve, az Emke évi közgyűlései által bennünk a nagy feladatok szerény munkásaiban s Önökben a nemzeti eszme jeles harcosaiban a kölesönös éntitkezés, a lelkesedés közvetítése és áttitítése s így fokozása által, valamint az egylet vezérelveinek ün- nepélyes reprodukálása által mindnyájunk működésének si- kerén s az egyleti czélok teljes megvalósítására munkál. Mi csak e nemes munkában való közreműködést kérünk a t. Czimról akkor, mikor hazafias tisztelettel kérjük, hogy az E. M. K. E. ez évi nagy közgyűlésén folyó évi május 28-án részt venni s másokat, testületeket úgy, mint egyeseket e közgyűlésen való megjelenésre felkérni és serkenteni mel- tógtassék, mert csak az egyleti tagok nagy számban való

eljövetele teszi lehetővé, hogy e közgyűlés lélektani szent- pontból megkövetelt külalakja helyes arányban álljon az Emke beltartalmával és czéljai magasztosságával. Hazafias tisztelettel: Az Emke szolnok-dobokavarmegyei és Deés városi választmányától. Deés, 1893. február 8-án, Gróf Kornis Victor. elnök. Dr. Bónis Árpád, alelnök, Biró Antal. Az 1893. május 28-án tartandó Emke nagy közgyűlésével öszse- kötött ünnepélyességek. Sorrendje: 1. A Budapest, Kolozsvár, Brassó, Maros-Vásárhely, valamint Zilah, Nagy-Károly és Beszterce felől jövő vonatokkal érkező vendégek ünnepélyes fogadása a deési pályaháznál d. e. 9 óra 15 perczkor. A vendégeket üdvözli: Gr. Kornis Viktor elnök, — a vármegyei választmány elnöke. 2. Bevonulás az Emke zászlója alatt a Főtérre, ahol az érkezőket a Deés városi választ- mány nevében üdvözli: Dr. Bónis Árpád alelnök, — a vá- rosi választmány elnöke. 3. Reggelizés 10 órakor a „Felső sétatérren“, kedvezőtlen idő esetén a „Polgári olvasó egylet“ termében. 4. A közgyűlés megtartása d. e. 11 órakor az ev. ref. templomban. 5. Délután 2 órakor társas-előd az „Angol“-hoz címzett szállóban. 6. Ebéd után d. u. 4—7 óraig népiünnepély, tornaverseny s a város nevezetességeinek meg- tekintése. 7. A magyar nemzeti színházban 7 órakor dísz- előadás. 8. Este 9—10 óraig fáklyás-zene és szónoklat az Emke elnökének tiszteletére. 9. 10 órakor táncvigalom az Angol szálló dísztermében. 10. Május hó 29-én reggel 7 órakor az Erdélyrészi Kárpát-egyesület és a kirándulást rendező-bizottság utasítása és vezetése alatt társas kirándulás: a) a deésaknai sóbányához; b) a esiesői vármokhoz; c) az Emke radna-borkereki firdőjéhez. Mindennemű kér- désre készséggel és késedelem nélkül felvilágosítást ad, a társasbédre, táncmulatságra, a színház újszólódására és a kirándulásokra előjegyzéseket kér és teljesít, az elszállás- lásokról gondoskodik az elnökség. Mindennemű, de külön-ösen az elszállásolásokra vonatkozó előjegyzéseket kér az elnökség okvetlen 1893. évi május 15-éig bejelenteni. Az összes közgyűlés, az ünnepségek és részvétel iránti leve- lizedések, megkeresések Dr. Bónis Árpád alelnök, — a Deés városi választmány elnöke nevére Deésre címzendők.

Irodalom.

Új munka. Az Athenaeum kiadásában sajtó alatt van Dárdai Sándor volt országgyűlési képviselőnek két kö- tetre terjedő közigazgatási munkája, mely épp oly hézagot fog pótolni, mint a nevezett szerzőnek „Igazságügyi Tör- vényvár“ című műve, mely évtől év alatt három kiadást ért meg. A közigazgatási joganyaga rendszeres feldolgozására kivált a közigazgatási bíróság életbeléptetése előtt van égető szükség s így a szakirodalomnak csak előnyére válik, hogy Dárdai S. a politikai küzdőtérrel lezserolt. A nagy munka lehetőleg még u. folyó év végével fog teljesen megjelenni.

Bosznában. Elbeszélések. Irta Farkas Emőd. A józsi katonai történetek e szerencsés elbeszélőjétől ismét egy csinos és tartalmas kötet jelent meg. A szerző, mint a ki Bosznia okkupációja alkalmával közvetlenül láthatta az ott folyó életet, csapataink viszontagságait, s derek bakáink beléletét — élénk tollal, írja le tapasztalatait. Könyve mulattató és érdekes olvasmány! Ára 1 frt. — Megrendel- hető Robicsék Zsigmond könyvkereskedőnél Budapest, firdő-utca 8. szám. — Mindazok, kik a közös- és honvéd- hadsereg, vagy a csendőrség kötelékébe tartoznak 40 kr. előleges beküldése után bérmentve rendelhetik meg direkt a szerzőtől: Budapest, Almássy-tér 1. sz.

Egy kipróbált háziszser. Minden gondos házi- asszony megtudja becsülni egy háziszser értékét mely mint a rég óta ismeretes Horgony-Pain-Expeller meghűlések el- len gyorsan és biztosan hat. A Horgony-Pain-Expeller en- nélfogva majdnem minden háztartásban található, különösen ha járványos betegségek, mint a kolera stb. pusztít. — Az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése a hasiikulánál is jónak bizonyult. Ezen bedörzsölések a csúszos bántalmak- nál legjobb fájdalom-enyhítő hatásúak. Mi ennélfogva mind- azoknak, kik még nem ismerik ezen rég jónak bizonyult háziszsert, a valódi Horgony-Pain-Expellert, annál inkább is ajánlhatjuk, a mennyiben (40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros lvegekben kapható) nagyon olcsó. A valódiság jeléről a cso- magolás a „Horgony“ védjeggyel el van látva.

Új találmányok és műszaki közlemények. Közli: Bergl Sándor szabadalmi irodája, Budapest, VI. ker., Andrassy-út 30. — Egy egyszerű időjárás elő- állítása. Ha ablaktáblát, kárpitot, vagy hasonló dolgokat a következő oldatokkal bevonjuk, akkor a bevont tárgyak tiszta időben az 1. oldat mellett: kéket, 2. mellett: sárgát és 3. mellett: zöldet mutatnak, Borus időben e tárgyak szin- telenek. Az oldatok állanak: 1. 1 sulyrész clorkobáltból, 10 sulyrész gelatinból és 100 sulyrész vízből; 2. sulyrész clorészéből, 10 sulyrész gelatinból és 100 sulyrész vízből; 3. 1 sulyrész clorkobáltból, 20 sulyrész gelatinból, 200 suly- rész vízből és 0.75 nikeloxydulból. — Ro z s d a f o l t o k eltávolítása a nikelezett tárgyakról. Hogy rozdatoltokat a nikelezett tárgyakról eltávolíthassuk, e- aégből kenjük be azokat valamely zsiros olajjal és néhány vap mulva dörzsöljük meg jól szalmiaszezenben megned- vitett posztóval. Ha ezek után még foltok maradnának, ak- kor mossuk meg azokat hígított sósavval és azután a leg- sinomabb trippellegel fenyezzük.

Jókai Mór regényei képes kiadásban. Egy magyar nábob. 2 füzet. Ezen általános rokonszenyvel találkozó vállalat második füzetét vettük kézhez. A nagy- alakú, testes füzet előkelő díszsel van kiállítva s a nagy író ezen első díszkiadásával szemben most, az 50 éves írói jubile- um küszöbén, a nemzet köréből visszatarthatlanul kitörő lelkesedés folytán oly általános érdeklődés mutatkozik, hogy mulasztást követnének el, ha e f. nyas díszmű egyes füze- teinek megjelenéséről számot nem adnánk. A második füzet a 33—80 lapig terjed s hat művészes kivitelű szövegképpel van díszítve. A szövegképek minden fejezet végén és elején található; a záróképek kisebbek, a kezdők már nagyobbak; az alakok művészes és korhű rajzai mindkét fajtnál egye- lenen meglepők. A harmadik füzetben, mint értesültünk, egy színes aquarellképet várhatnak ismét az előfizetők. Jókai regényei képes díszkiadása minden könyvkereskedésben meg- rendelhető. Előfizetés 10 füzetre 4 frttal legelőszertiben az Athenaeum könyvkiadóhivatalához (Bpest, Ferenciek tere 3.) címzhető, mely az első füzetét kívánatra ingyen megtekin- tésre küldi.

Szerkesztői levelezés.

Torontál. A sürgönyt hetfőn későn kaptuk, kedden utnak indítottunk a tudósítást! Üdvözet! **Sz—l.** Megirtam akkor mindjárt, de két számból kimaradt! Most időnként közöljük. Tu- dosításaidat kérjük. Üdvözet!

Különlégek vászon és mosásövzetekben. Ujdonságok selyem és p. quetmellényekben.

Minták
minden tájék felé bérmentve.

Elismert legjobb modern
ruhászövetek
a tavaszi és nyári használatra, a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, színiket nem hagyó és tartós szövetek öltözetek, felöltők és minden más czélra küld utánvét mellett **gyári áron** méterszáma magánosoknak és szabóknak

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjúárú gyár és raktár
Schwarz Moricz,
Zwittau Brünn mellett.

Szövet egy teljes öltözetre . . . frt. 3.50-tól frt. 20.—ig
Szövet egy felöltőnek (Ueberzieher) 4 frttól 16 frtig
Szövet egy nadnágra . . . frt. 1.40-tól frt. 8.—ig
Fekete Peruvian és Doskins szalonöltözetekre . . . 7 — „ 12.—
Mosható Kammgarn öltözetre, valódi 3 frttól felfelé
Piqué mellények . . . 60 krtól 6 frtig.
Maradék szövetek olesó áron adatnak, de minták nem küldetnek.

Egyenruhászövetek, vízátlatlan vadászszövetek, Peruvian, Doskin szalonruhákra, utazó plaidek stb.
Női ruhászövetek.

Mintakönyvek
szabóknak bérmentés nélkül.

Minden megrendelés állandó
vívóvá teszi a megrendelőt.
Elismert iratokkal rendelkezőnk a közönség minden rétegéből.

140. sz. — 1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1891. évi 6238. számú végzésével Szakáll Barnabás felperes részére Vajda István alperes ellen 2500 frt. s jár. erejéig elrendelt kiel. végrehajtás folytán nevezett alperestől lefoglalt s 1255 frt. becsült ingóságokra a

versecezi kir. járásbírósnak 1893. évi 2531. számú kiküldő végzése folytán az árverés 2500 frt. tőke s jár. iránt elrendeltétvén, annak a helyszínén vagyis egyrészt Perendián az uradalmi birtokon a hol is alperesnek ingóságai vannak, ugy másrészt a nagyréthi — Fürth Bálint pusztáján található ingóságokra — leendő megtartására határidőül 1893. é. április hó 28 ik és következő napjának d. e. 9 órája tíze-tik ki, a mikor a bíróság lefoglalt 3 ló, egy tehén, 5 borjú, 44 drb. sertés, egy hintó, egy tüzmentes vasszekrény, (ír-asztal) s egyéb különféle ingóságok az 1881. évi 60. t. cz. 107. és 108. §. szerint a legelőbet igérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra oly elsőbbséggel bírnak, mely az ezen ügybeni végrehajtási iratokból ki nem tűnik, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt végrehajtónál az 1881. 60. tvez. 111. §-a értelmében a különbbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasztják.

Kelt Versecezen 1893. évi április hó 13-ik napján.

Nessel József,
kir. bir. végrehajtó.

meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része, nagyon könnyen volna megelőzhető alkalmas háziszerek azonnali alkalmazása által. A Horgony-Pain-Expeller ily esetekben a

legjobb bedörzsölés.

Hasonló jó eredménnyel használható eszű, köszvény és tagszaggatás, valamint fejfájás, hátfájalmak, esipő-fájalmak stb. ellen és majdnem minden háztartásban készleten van. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben majdnem minden gyógyszerárban kapható. Minthogy értéktelen utánzatok is léteznek, kifejezetten:

a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

kérendő.

Nemzetközi szálloda

(Hotel International.)

Alólirott hátorkodom a nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy a régi jó hírnevű

Nemzetközi szállodát

1. évi április hó 16-ik napjától kezdve átvettem.

Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy jó italok, izletes ételek és pontos kiszolgálás által mélyen tisztelt vendégeimet teljesen kielégítek.

Van szerencsém azt is tisztelettel jelenten, hogy kiténő házi kosztra úgy étteremben, mint házon kívül előfizetéseket elfogadok.

Számos látogatásért esd

mély tisztelettel

Wessel Adolf,

szállodás.

Kirchner J. E. özvegyének

Versecezen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb sajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok ugy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, báli meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrassy-sétatár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hirlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVI. évfolyammal bíró első versecezi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.